

Утвърдил:
ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
Кмет на Община Дългопол

ОБЩИНА ДЪЛГОПОЛ

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАВЕНСТВО, ПРИОБЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ

(2022 – 2024 г.)

Съдържание:

I . Въведение

II. Анализ на ситуацията в общината

- Образование
- Здравеопазване
- Жилищни условия
- Заетост
- Върховенство на закона и не дискриминация
- Култура и медии

III. Механизми за изпълнение

IV. Механизми за мониторинг и оценка

V. Очаквани резултати

VI. Приложения: План за действие - таблици

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият Общински план за равенство, приобщаване и участие на ромите (2022-2024) и План за действие (2022-2024) на Община Дългопол е документ, задаващ основните принципи и насоки на цялостна общинска политика за равноправно интегриране на ромите в община Дългопол и е част от Областната стратегия на Област Варна за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2021-2023г.) в изпълнение на Националната стратегия на Република България за Равенство Приобщаване и Участие на Ромите (2021-2030г.).

Планът за действие е съобразен с Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода 2021-2030г. и Националния план за действие за 2021 -2023 г.

Стратегията прилага общ и целенасочен интегриран подход към гражданите в уязвимо положение от ромски произход и не изключва оказването на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи. В настоящия документ терминът „роми“ се използва като общ термин. Той включва групи от хора, които имат повече или по-малко сходни, но не едни и същи културни и социални характеристики. Самоопределянето им също може да бъде различно. Част от хората в община Дългопол, идентифицирани от населението като роми, се самоопределят като турци.

Община Дългопол се стреми да заема активна позиция за постигане на качествен диалог и качествено обслужване на всички граждани независимо от техния социален статус и/или етнически произход, както и да отговори на техните нужди. В този смисъл, Общината се стреми да работи за включването на граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение в обществения живот.

През 2021г. кметът на Община Дългопол подписа споразумение за изпълнение на Програма РОМАКТ. Тя е съвместна програма на Европейската комисия и Съветът на Европа, която се изпълнява в България от 2013 година в общо 58 общини.

В рамките на Програмата и със заповед на Кмета №1210/26.11.2021 е сформирана Общинска работна група (ОРГ), която има следните функции:

- Регламентира параметрите на сътрудничество между местната власт и другите местни и държавни институции и Местна Активна Група (МАГ) – доброволна гражданска структура на местната ромската общност и съдейства за повишаване на взаимното доверие между тях чрез осъществяване на пряк обмен на информация между Община, Общински съвет, членовете на Работната група и ромската общност чрез МАГ.

- Участва в обсъждането, разработването и актуализирането на Общинския план за действие в изпълнение на Националната Стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030), както и в разработването/актуализацията на План за интегрирано развитие на общината 2021 – 2027 (ПИРО), допринасяйки конкретно към анализа на ситуацията, определянето на нуждите на маргинализираните групи и планирането на подходящи мерки и дейности за разрешаването им.

- Конкретизира и съгласува ангажиментите и отговорностите на съответните структури на местно ниво по изпълнение на Общинския план за действие и ПИРО относно дейностите, насочени към справяне с маргинализацията.

- Изработва и предлага конкретни инициативи и дава препоръки за развитие и осъществяване на интеграционната политика и обсъжда и дава становища по проектни предложения на общината за изпълнение на Общинския план за действие в изпълнение на Националната Стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030) и ПИРО.

- Осъществява мониторинг и оценка на изпълнението на Общинския план за действие в изпълнение на Националната Стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030) и ПИРО, дава препоръки и предлага мерки за осигуряване на резултати от реализирането на политиката за интеграция на местно ниво

- Разглежда конкретни случаи, поставени на вниманието ѝ от физически и юридически лица по проблеми, възпрепятстващи интеграцията на ромската общност в общината

- Осигурява прозрачност и публичност на процеса по изпълнение на политиката за интеграция на местно ниво.

В общинската работна група участват:

Координатор:

- Зам. Кмет „ОХД“

Секретар:

- Фасилитатор програма РОМАКТ

Членове:

- Представители на общинска администрация
- Представител на Общински съвет гр. Дългопол
- Кмет на с. Цонево
- Представител на кметство с. Величково
- Представител на кметство с. Камен дял
- Представител на Дирекция „Социално подпомагане“
- Представител на Дирекция „Бюро по труда“,
- Представител на РУ Полиция (Районен инспектор)
- Главен инженер на Община Дългопол
- Директор на НУ „Иван Вазов“ гр. Дългопол
- Представител на СУ „Св. Климент Охридски“ гр. Дългопол
- Секретар на МКБППМН

- Представител на ОБУ „Христо Ботев“ с. Цонево
- Директор на ДГ „Детелина“ гр. Дългопол
- Представител на ДГ „Първи юни“ с. Партизани
- Представител на ДГ „Пролет“ с. Цонево
- Секретар на НЧ „Н. Й. Вапцаров – 1896“ гр. Дългопол
- Представители на местната ромска общност/МАГ/

Гореспоменатите членове на ОРГ участват в разработването на настоящият план за действие на Община Дългопол.

Планът за действие е отворен документ, който подлежи на допълнение и актуализиране. Той задава насоки на действия в приоритетните области за периода 2022-2024 г. Те могат да бъдат допълвани и актуализирани, съобразно динамиката на потребностите за развитие и предизвикателствата на социално-икономическата ситуация.

Изпълнението му е насочено към:

- Подобряване на качество на живот на целевите групи, нуждаещи се от социална подкрепа;
- Мотивиране и стимулиране на хората в неравностойно положение да участват активно в решаването на техните проблеми;
- Интеграция и равноправно участие на хората от различни социални групи в обществения живот на общината;
- Активизирането на гражданското общество за толерантност и съпричастност към хората в неравностойно положение.

Основните приоритетни области в Плана за действие за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация положение са:

- Образование
- Здравеопазване
- Жилищни условия
- Заетост
- Върховенство на закона и не дискриминация
- Култура и медии

II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА В ОБЩИНАТА

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Община Дългопол се намира в област Варна и е разположена в източната част на Върбишкия балкан (Източна Стара планина). Граничи с общините: Долни чифлик, Провадия, Руен и Смядово. Границите на Дългопол са ограничени и очертани от контурите на реките Луда и Голяма Камчия. Има важно Геостратегическото положение - отстои на около 80 км от двата пристанищни града и туристически центъра – Варна и Бургас.

Територията на общината е 440,9 кв. км. и заема 11,5% от територията на област Варна и 3% от територията на Североизточен район. Демографската ситуация в община Дългопол се характеризира с отрицателен естествен прираст и етническо многообразие.

Община	Общ брой на лица, отговорили на доброволния въпрос за етническа принадлежност	Етническа група				Не се самоопределят
		Българска	турска	ромска	друга	
Дългопол	10 900	4370	4780	1750		

По неофициални данни от последното преброяване от 2021г., населението в община Дългопол е 10 900 души, като 1750 от тях са български граждани от ромски произход. Ромската етническа общност представлява 16 % от общото население на община Дългопол.

По данните от преброяването и от наблюдаване на различни индикатори към отделни публични институции (Дирекция бюро по труда, Дирекция социално подпомагане, Домашен социален патронаж, училища, детски градини и др. на територията на общината), се установи, че ромското население достига по-висок процент.

Населени места с компактни ромски общности в община Дългопол са:

- гр. Дългопол
- с. Цонево
- с. Величково
- с. Камен дял

Анализът на ситуацията в Община Дългопол се базира на:

- анкетно проучване, проведено в рамките на Програма РОМАКТ;
- фокус групи с представители на местните ромски общности, проведени по програма РОМАКТ
- интервюта с представители на местни институции;
- събиране и анализиране на данни от всички заинтересовани местни институции (училища, детски, градини, БТ, ДСП, ОПЛ и др.) и от представители на общинска администрация.

В анкетното проучване са обхванати 100 домакинства, избрани на случаен принцип, от 2 групи роми: бургуджии (роми християни, които в миналото са упражнявали занаята за направа на т.нар. бургии - стоманени въжета) и миллет (турско-говорещи роми, които често се самоопределят като турци). Бургуджиите живеят разпръснати в целия град, а групата на миллета имат обособен квартал. Обхванати са общо 540 души, около 30% от населението, което се самоопределя като ромско (1750 души се самоопределят като роми в преброяването от 2021г. по неофициални данни). Като се има предвид, че са анкетирани преди всичко представители на уязвими семейства в общността, може да се приеме, че резултатите ще бъдат достатъчно представителни. Всички домакинства са анкетирани в домовете им по въпросник, изработен специално за проучването. Въпросите са насочени към установяване на демографската картина, социалния статус и

проблемите в образованието, здравеопазването, жилищното настаняване, заетостта и междуетническите отношения. Анкетното проучване е проведено от анкетъори от общността.

Демографски данни:

Първата група въпроси от анкетата са за установяване на възрастовата структура на живеещите в домакинствата. В 100 домакинства живеят 540 души, което е средно по 5,4 души в домакинство. Делът на децата до 18 години в тези домакинства е около 41%. Забелязва се, че с намаляването на възрастта при децата, намалява и броят им. Така например делът на 7-14годишните деца е 16%, а на децата от 0 до 2 години е 4%, което говори за значително намаляване на раждаемостта сред анкетираниите домакинства през последните 5-6 години. Това се потвърди и от проведени интервюта с двама общо-практикуващи лекари в гр. Дългопол, при които броят на регистрираните деца от ромски произход до 18 годишна възраст намаляват с намаляването на възрастта, т.е през последните 6-7 години раждаемостта сред ромите в общината е намаляла. Една от причините е намаляване на броя на ранните бракове, както и големите нива на миграция сред младите ромски семейства. Тук изключение са около 10 от анкетираниите домакинства, които живеят в изключителна маргинализация - при тях има няколко семейства от непълнолетни съпрузи и такива, които са с по 3 и повече деца. Възрастното население над 65 години е едва 5%, което доказва и общата тенденция на национално ниво за по-малката продължителност на живота при ромите (с около 10 години), в сравнение с останалите групи.

Останалите резултати от анкетното проучване, интервютата и фокус групите са представени в приоритетните области, както следва

1. Образование
2. Здравеопазване
3. Жилищни условия
4. Заетост
5. Върховенство на закона и не дискриминация
6. Култура и медии

1. ОБРАЗОВАНИЕ

На територията на община Дългопол има седем общински училища: НУ "Иван Вазов" - гр. Дългопол, ОУ „Христо Ботев” - с. Цонево, ОУ „Христо Ботев”- с. Партизани, ОУ "Митко Палаузов" - с. Лопушна, ОУ "Васил Левски" - с. Поляците, СУ "Назъм Хикмет" - с. Медовец, и СУ "Св. Климент Охридски" - гр. Дългопол.

Общият брой на детските градини в общината е четири, като към три от тях има обособени филиали: ДГ "Детелина" гр. Дългопол с филиал в с. Аспарухово, ДГ "Първи юни" с. Партизани с филиал в с. Лопушна, ДГ "Щастливо детство" с. Медовец с филиал в с. Поляците и ДГ "Пролет" с. Цонево. Извозването на децата до училищата от населените места където няма училище, става с общински училищни автобуси до училището и обратно по утвърдена транспортна схема на общината.

ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ – ОБРАЗОВАНИЕ
ЗА ПЕРИОДА 15.09.21Г. – 09.12.21Г.

	СУ „Св. Климент Охридски“	НУ „Иван Вазов“	ОБУ „Христо Ботев“	СУ „Назъм Хикмет“	ОУ“ Христо Ботев“	ОУ „Васил Левски“	ОУ „Митко Палаузов“	ДГ „Детелина“	ДГ „Пролет“	ДГ „Първи юни“	ДГ „Щастливо детство“	Общ брой за общината	В % ромски деца
Брой деца в училище/ ДГ	562	141	216	181	76	47	22	130	82	44	62	1563	
Брой ромски деца	306	94	168	11	0	0	0	48	64	16	0	707	45,2%
Общ брой отпаднал и	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	5	
Отпаднал и ромски деца	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	5	100%
Реинтегрирани	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	100%
Реинтегрирани ромски деца	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	
В риск	47	7	107	6	0	1	0	2	0	0	0	170	
В риск – ромски деца	42	6	103	6	0	0	0	2	0	0	0	159	93,5%

Както се вижда в обобщената таблица:

Около 45% от всички деца от 3 до 18 години, записани в детски градини и училища са от ромски произход. В 3 от училищата ромските ученици са над 50% и причината е наличието на компактна ромска общност. В някои училища в общината няма ученици от ромски произход, защото в тези населени места не живеят роми. Общо 168 ученици са в риск и 159 (93,5%) са от ромски произход. Причините за това са: бедност, често учениците работят с родителите си, слаби образователни резултати и трудности в усвояване на учебния материал, липса на адекватна подкрепа в семейството за образованието на децата, често пътуване в чужбина и др. През настоящата учебна година има общо 5 ученици, отпаднали от училище, като 2 от тях са ре-интегрирани в училище.

Анкетното проучване също съдържа въпроси, свързани с установяването на образователния ценз на включените в анкетата домакинства и проблемите в образованието. В Община Дългопол има 2-3 души с висше образование (един записал се в университет) в ромската общност. От всички анкетирани от 18 до 75 години: 33% са с основно образование, 20 % са със завършен между 5 и 7 клас и 18% са с начално образование. Около 4% никога не са ходили на училище (това са предимно хора над 65 години) и около от 23% са със средно образование. Може да се обобщи, че преобладават хора с основно и по-ниско образование сред обхванатите от анкетното проучване, които са над 18 годишна възраст. Що се отнася до лицата в училищна възраст, според отговорите на анкетираните, над 90% нямат проблеми с посещаемостта в училище и детската градина. Тези, които не посещават изтъкват като основни причини на първо място липсата на средства за облекло, обувки и учебни материали, както и честото пътуване в чужбина заедно с родителите. Видим е фактът, че лошите жилищни и социални условия на най-маргинализираните ромски семейства оказват негативното си влияние и върху посещаемостта на децата и водят до техните слаби резултати в училище. Над 70% от анкетираните споделят, че няма възрастен в семейството, който може да окаже помощ на децата за подготовката на домашните работи и над 60% нямат обособена стая за децата.

Следната графика представя нивото на образование на обхванатите от анкетното проучване членове на домакинства, които са над 18 годишна възраст:

Наред с негативните изводи се наблюдават и множество положителни тенденции:

Според направените фокус групи и интервюта, през последните няколко години има тенденция за повишаване на броя на ромските младежи, които завършват средно образование. Според информация от Отдел “Образование”, 26 души над 16 годишна възраст, които преди това са отпаднали от училище са записани в средното училище в гр. Дългопол в самостоятелна форма на обучение и се стремят да завършат средно образование.

Освен това се наблюдава:

- постигане на максимален обхват на децата в предучилищна и училищна възраст.
- В Община Дългопол са премахнати таксите за детска градина от 2016г. с решение на ОС, което обуславя пълният обхват на децата от 2 до 7 години.
- интегриране в образователната система на деца и ученици от различни етноси
- подобряване на физическата среда в предучилищното и училищното образование чрез модернизация и обновяване на материално-техническата база
- преодоляване на негативните прояви, насилието и превенция на агресията в ранна детска възраст

Към съществуващият Общински детски комплекс „Андрей Германов” функционират 12 групи в които са обхванати 186 деца от различен етнос и социален статус в следните направления:

- Английски език – 1 група
- Тенис на маса – 1 група
- Баскетбол – 1 група
- Кръжок „Приказен свят“ – 1 група
- Школа „Приложно изкуство” – 2 групи
- Клуб по Спортна акробатика – 1 група
- Школа „Патриотични песни“ – 1 група
- Клуб „Млад огнеборец” – 1 група
- Вокални групи – 2 групи
- Школа „Кино и фото изкуство“ – 1 група

Деца от целевите групи са включени и в общинския юношески отбор по футбол.

Голяма част от обучаващите се са обхванати в извънкласни дейности. Част от тях са с ромски произход или деца от семейства живеещи в сходна среда.

Заедно с работата по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст приоритетно се осъществява и работа с родители от уязвими групи, в това число роми.

Пандемията, предизвикана от COVID-19 се отрази на всички публични сектори, включително и на образованието.

В пандемичната обстановка образователните медиатори (3 медитори) съвместно с учители и директори посещават домовете на учениците, разнасят учебни материали, помагат в дистанционното обучение и оказват съдействие за преодоляване на затруднения при подготовката.

На базата на анализа се установиха следните проблеми в областта на образованието:

- Въпреки положителните тенденции в броя на завършващите средно образование, все още борят на дипломиралите среднисти сред ромската общност е много малък.
- Изключително е малък процентът на записалите и/или завършилите висше образование;
- Липсва професионална ориентация и възможности за профилирана професионална квалификация, съобразена с нуждите на пазара на труда. Това е проблем за всички ученици, но още повече за тези от ромската общност, тъй като голяма част от тях нямат възможност да учат в по-големите населени места поради липса на финансови средства;
- Липсват възможности за професионална квалификация и преквалификация на възрастни, съобразена с пазара на труда;
- Липса на средства за пътуване, учебници и дрехи за децата от най-бедните семейства;
- Липсва адекватна подкрепа на децата и младежите в семейството за тяхното образование поради бедността и ниската степен на образование на родителите. Бедността и ниската степен на образование на родителите оказва негативно влияние на образователния процес на децата;
- Липса на индивидуален подход в работата с ученици от маргинализирани семейства и с техните родители;
- Голям брой деца заминават в чужбина с родителите си;
- Децата-билнгви имат затруднения в усвояването на учебния материал;

- Въпреки, че броят на ранните бракове намалява, все още има нужда да се работи за превенцията им (лекции, срещи и беседи с ученици от 8 до 10 клас);

- Поради нарастващият брой на ученици, които използват наркотични вещества, има остра необходимост от допълнителни занимания за превенция сред ученици от 7 до 12 клас.

2. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Системата на здравното обслужване на община Дългопол включва :

6 амбулатории за индивидуални практики, общински Медицински център, частен медицински център „Медика – 55“ ООД; център за спешна медицинска помощ, който осигурява спешна диагностика, извършва на място, по време на транспорт и до приемане в болнично заведение необходимите лечебни и реанимационни дейности. В него работят 4 лекари, 7 фелдшери и обслужващ персонал. Стоматологичната помощ се реализира в 8 стоматологични практики.

Голяма част от ромската общност са здравно неосигурени, което ги лишава от достъп до здравно обслужване. Масовото и дълбоко обедняване, високата безработица, влошена структура на доходите и потреблението, неблагоприятна околна и жилищна среда са факторите които влошават здравния статус на хората.

Голяма част от бременните жени от ромски произход се картотекират непосредствено преди термина на раждане, не посещават редовно женска консултация и с това попадат в рискови групи бременности.

Лицата подлежащи на имунизации са картотекирани и имунизирани, с изключение на тези които пътуват и работят извън страната. Високият обхват на имунизирани се дължи на това, че всички социални плащания, като семейни добавки, помощи по чл.9 и др., са обвързани със служебни бележки за имунизация от личните лекари, както и служебна бележка от учебното заведение за редовно посещение на учебните занятия на детето.

Във всяко училище и детска градина в община Дългопол, има по един здравен кабинет. Общо медицинските специалисти в детските и учебни заведения са 6.

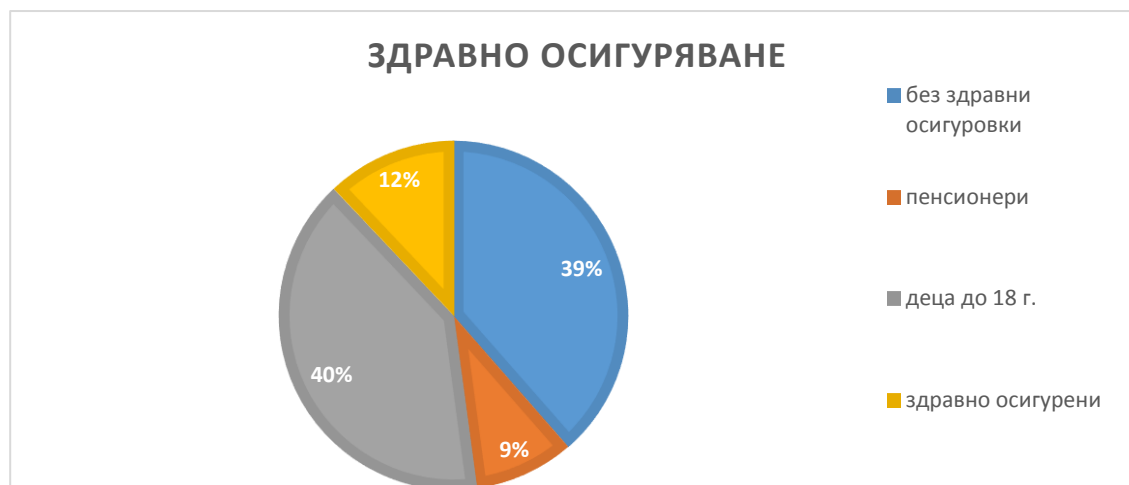
- 3 медицински сестри в гр. Дългопол

- 1 медицинска сестра в с. Партизани и с. Лопушна
- 1 медицинска сестра в с. Медовец и с. Поляците
- 1 медицинска сестра в с. Цонево

На територията на Община Дългопол са назначени и работят двама здравни медиатори.

Те съдействат за провеждане на профилактични прегледи от ОПЛ, за осъществяване на дентални дейности, подкрепа за работа с институции, консултиране на граждани, организиране на беседи и дискутиране на теми с различна тематика.

Резултатите от анкетното проучване и от фокус групите в сферата на здравеопазването също потвърждават, че основният проблем е липсата на здравни осигуровки на лицата над 18 годишна възраст - около 65% от анкетираните не са осигурени. Делът на пенсионерите е общо 16%. Делът на хронично болните 6,1%, сред тях има и няколко деца. По-малко от 4% нямат избран личен лекар. Останалите имат личен лекар. Тези, които нямат здравни осигуровки, плащат за прегледи или не посещават лекар ако нямат достатъчно средства. Този факт въздейства за общото влошаване на здравния статус на общността. Общата картина за здравното осигуряване сред анкетираните домакинства е показана в следната графика:

Анализът на данните очертава следните проблеми в областта на здравеопазването:

- Липса на здравно осигуряване сред представителите на ромското население, което възпрепятства достъпа им до здравеопазване общо влошаване на здравния статус;
- Бременните жени от ромски произход, които са неосигурени нямат достъп до медицинско проследяване на бременността, женска консултация и профилактика;
- Липса на здравни навици сред най-бедните и уязвими представители на общността;
- Липса на профилактика и проследяване (кръвно налягане, кръвна захар и др.) за голям брой роми, които са болни, но нямат осигуровки;
- Липса на информация за превенция от заболявания.

3. ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Голяма част от жилищата и техническата инфраструктура в кварталите по населените места, които обитават ромите в община Дългопол, са в тежко състояние. Общината в рамките на ограничения си бюджет през последните години насочи усилия в извършването на ремонт на уличната настилка, полагане на бордюри и бетониране на отводнителни канавки с цел предпазване на имотите и населението от повърхностните води в случай на обилни валежи. Необходимо е да се извърши подмяна на водопроводната мрежа, а също така и изграждане на канализационна мрежа, тъй като в 90% от териториите, които се обитават от роми, такава липсва. Около 15% обитават примитивни жилища с изключително лоши материално-битови и санитарно-хигиенни условия. Част от населението от ромски произход живее в пренаселени жилища с три и повече деца в стая. Точна и ясна информация за сградния фонд не би могла да бъде извлечена, тъй като кадастрална карта е изготвена само за урбанизираните територии на гр. Дългопол и с. Аспарухово, в останалите населени места от общината съществуващите планове са изработени между 1934 год. и 1990г., за някои територии липсват подробни устройствени планове. Установените махали, находящи се извън урбанизираната територия на населените места следва да бъдат заснети, да се идентифицират имотите, застрояването в тях, собствеността и да бъде изготвен подробен устройствен план- план за регулация и застрояване.

В рамките на анкетното проучване, 18 от анкетиранияте домакинства са отговорили, че живеят в незаконно построени жилища на общински терени. Над 80% от анкетиранияте отговарят, че живеят в къщи тяхна собственост или собственост на роднини. Тези отговори може да се дължат и на неразбиране на въпроса относно законната собственост на жилищата. Над 85% са електрифицирани и

водоснабдени, над 60% имат Интернет. 65% имат баня, но само 55% имат бойлери за топла вода. Останалите 45% топят вода на печка. Около 55% от домакинствата използват перални, а останалите 45% перат на ръка. Масово се отопляват на дърва. Детска стая е обособена в по-малко от 50% от домакинствата. 4 от анкетираните домакинства нямат течаща вода. Следната графика дава представа за условията на живот по признак електрификация:

Освен това по време на фокус групите голяма част от присъстващите споделиха, че в обособените ромски квартали има улици, които не са асфалтирани и нямат канализация. Броят на контейнерите за смет е недостатъчен и отпадъците се извозват в по-разреден график в сравнение с останалата част на населеното място, според споделеното от представители на квартала в гр. Дългопол. Това дава предпоставка за образуване на нерегламентирани сметища (има няколко такива в квартала). В същият квартал, хората почти нямат достъп до гробищния парк, който е обособен за ромите-мюсюлмани. Пътят е тесен и е между две обработваеми ниви, на стръмен и трудно-проходим терен. При валежи от дъжд и сняг терена става още по-труден, особено за погребалните церемонии, които минават по тази единствена пътека. Често се случват и инциденти. Освен това гробищните места скоро ще свършат в този обособен терен и обсъждането на нов терен за гробищен парк ще бъде наложителен.

Анализът на данните показва следните основни проблеми и нужди в областта на жилищните условия:

- Въпреки усилията на Общината и направените подобрения през последните няколко години в обособените ромски квартали, все още има улици без настилка и без канализация;
- Липсват детски площадки в или в близост до ромските квартали и децата играят на улиците, където се движат автомобили - създават се рискови ситуации;
- Недостатъчен брой контейнери за смет и разредено извозване на боклука от ромския квартал;
- Наличие на нерегламентирани сметища;
- Наличие на примитивни жилища с изключително лоши материално-битови и санитарно-хигиенни условия при най-бедната част в кварталите.
- Местата в терените за гробищни паркове са на привършване и има необходимост да се отредят нови (особено остра е нуждата при ромите-мюсюлмани от гр.Дългопол).

4. ЗАЕТОСТ

На територията на община Дългопол традиционният водещ отрасъл е земеделието.

Голяма част от ромската общност са безработни, не търсят активно работа, нямат завършено образование и придобита квалификация, което затруднява намирането и съответно наемането им на работа и включването им в обществения живот.

Безработицата и ниските доходи при тази общност обуславя рискова група социално слаби лица и семейства, подпомагани с месечни социални помощи по ЗСПД и ППЗСП.

Дирекция Бюро по труда гр. Провадия - филиал Дългопол активно реализира държавната политика за насърчаване на заетостта и закрила при безработица и популяризира текущите програми и насърчителните мерки за заетост сред работодателите в региона. Това дава положително отражение на местният трудов пазар поради факта, че обхваща голяма част от рисковите групи. Във връзка с реализирането на европейски и национални програми, през последните години Община Дългопол се явява най-големия работодател на територията.

В сферата на заетостта като основен проблем се очертава липсата на постоянна заетост- само 10% от анкетираните са посочили, че имат постоянна работа. Около 48% не работят повече от една година. 34% имат временна или сезонна заетост (предимно селскостопанска работа и събиране на билки). Като основни причини за този висок процент на безработица се посочва липсата на подходяща квалификация, наред с липсата на предлагане на работа в региона. По-малко от 15% от анкетираните, които са безработни, ползват

услугите на бюро по труда. Като причини за това се изтъкват липсата на информация или неразбиране на такава информация, доколкото я има. Според предоставените данни от ДБТ - Провадия, броят на ромите за цялата община Дългопол е 141 регистрирани като безработни, търсещи работа. Има назначен един ромски медиатор, който е активирал 106 души да се регистрират в Бюро по труда в процеса на работа.

Според анкетиранияте, основни причини да не могат да намерят работа са: липсата на връзки, недостатъчното предлагане на работа и ниското заплащане. На въпроса за източниците на доходи, с които живее домакинството има много големи различия в отговорите, но като цяло средните доходи на домакинство са 800-1000 лв. Доходите на семейството се използват предимно за храна, сметки за ток и вода и в малка степен за нуждите на децата.

Анализът на данни очертава следните проблеми в сферата на заетостта:

- Висок процент на хора с ниско образование и /или липса на квалификация адекватна на пазара на труда в региона;
- Висок процент на безработица сред ромите;

- Липсва достатъчно предлагане на работни места на местния пазар на труда, т.е. силно ограничени възможности за трудова реализация;
- Липсват адекватни национални програми за заетост;
- Липсват адекватни програми за обучения и квалификация/преквалификация на лица с ниско образование, както и програми за насърчаване на заетостта;

5. ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Според изследванията, направени за Националната Стратегия за Равенство, Приобщаване и Участие на Ромите (2021-2030), на национално ниво, независимо от наличието на правна рамка, дискриминационните прояви и антиромските нагласи продължават да създават бариери пред ромската общност въпреки доказателствата за намаляване на усещането за дискриминация сред ромите. Продължава крайната бедност, безработицата, ниското ниво на образование, неадекватните жилищни условия, лошото здравеопазване и благосъстояние сред част от ромското население, които поставят в неравноправно положение представителите на тези общности.

Социалната изолация засилва предразсъдъците срещу ромите, което прави тяхната маргинализация социално приемлива и засилва антиромските нагласи. Ромите продължават да се сблъскват с дълбоко вкоренени негативни обществени нагласи и предразсъдъци.

До настоящият момент, ромите не са имали реална възможност за участие в оценката на техните собствени нужди, в разработването и планирането на стратегическите документи, които дават насоки за решаване на техните проблеми на местно ниво.

На местно ниво, представителите на Полицията и МКБППМН съвместно осъществяват превантивна дейност срещу разпространението на наркотици, проституция и кражби с беседи за правата и задължението на детето в училището.

На базата на анализа са направени следните изводи в сферата на върховенството на закона и недискриминацията:

- Социалната изолация и крайната бедност сред част от ромската общност засилват предразсъдъците срещу ромите и негативните нагласи към тях;
- Представителите на ромските общности нямат знания и умения за общуване с местните институции;

- Няма изграден механизъм на сътрудничество между ромските общности и местните институции;
- Липсва участие на самите роми в планирането, реализирането и оценката на програми, касаещи работата в и с ромските общности.

В подготовката и разработването на настоящият момент Община Дългопол заема активна позиция в преодоляването на липсата на комуникация и сътрудничество с местните ромски общности. С прилагането на методологията на Програма РОМАКТ на Съвета на Европа и Европейската комисия, Община Дългопол се стреми да изгради устойчиво партньорство между местните институции и местните общности при адресиране на проблемите на маргинализираните общности.

Представителите на местните общности в Община Дългопол активно участваха в събирането на данни и оценката на нуждите (чрез анкетното проучване и фокус групите) за целите на настоящият документ; участваха и в обсъжданията и в предлагането на конкретни мерки в настоящия План за Действие в Изпълнение на Националната Стратегия за Равенство, Приобщаване и Участие на Ромите (2021-2030г.).

6. КУЛТУРА И МЕДИИ

Ромската култура е част от европейското културно пространство и част от културното многообразие в страната. Опазването на културното наследство на ромите, насърчаването на творческото развитие, културното взаимодействие и участието в културния живот на страната имат решаваща роля за социалното сближаване.

На територията на общината са регистрирани 15 читалища, от които функционират 13. Читалището в град Дългопол е с най-голям и широк обхват на дейности. Освен своите мероприятия читалищата съвместно с Община Дългопол организират и всички останали мероприятия включени в общинския културен календар. Всяка година 08.04. се отбелязва международния ден на ромите, в който вземат участие деца от различна възраст, които изпълняват характерни за тях обичаи, песни и танци. През 2022г. се включи в общинския културен календар и празника “Сурваки” или ромската нова година на 14 януари.

Очертават се следните основни изводи от анализа на данни от фокус групите и анкетите:

- Все още в читалищата и библиотеките липсват книги и други писмени материали, свързани с ромската култура: поезия, приказки, разкази и др. от ромски автори;

- Липсва обща информираност относно продуктите и постиженията на ромите в изобразителното изкуство, киното, театъра и в спорта - както сред самата ромска общност така и в широкото публично пространство'
- В медиите и социалните мрежи продължава да се акцентира на негативния медиен образ на ромите;
- Липсват положителни примери в публичното пространство.

III. МЕХАНИЗМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Изпълнението на плана е съвместна задача на органите на местната власт, ДСП-Провадия, ДБГ - Провадия, УП-Дългопол, училищата, детските градини, "Медицински център-1 ЕООД" - Дългопол, здравните медиатори, граждански организации, НПО и местния бизнес. Представители на заинтересованите страни са включени в Общинска Работна Група (членовете и функциите на ОРГ са описани по-горе).

Както при планирането, така и при изпълнението на Плана ще се съблюдава принципът на партньорство между местните общности и местните институции и власти.

Финансирането на изпълнението на Общински План за Равенство, Участие и Приобщаване на Ромите (2022-2024) ще се осъществява със средства от общинския бюджет, републиканския бюджет и средства от европейските фондове.

IV. МЕХАНИЗМИ ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Мониторинга и оценката на Плана за действие се осъществява от Общинската Работна Група (ОРГ) чрез прилагане на различни форми за наблюдение и оценка.

Целта на мониторинга е чрез систематично събиране и анализиране на информация да следи за постигането на измерими резултати от дейностите по изпълнението на мерките по плановия документ, както и активно да включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението.

- › Напредъкът по изпълнението на заложените дейности по приоритетите на плана се отчита в административен мониторингов доклад.
- › ОРГ координира и обобщава получената информация в доклада.
- › Доклада се приема от Общински съвет.
- › В ОРГ са включени 4 членове - представители на местните ромски общности.

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повишено качество на образование на учениците в уязвимо социално-икономическо положение, които се самоопределят като роми и за ученици в сходна ситуация;
- Увеличаване на посещаемостта и успеваемостта в училище на учениците, застрашени от отпадане
- Повишена здравна и екологична култура на учениците и младите хора в ромските общности;
- Повишаване на броя на ромските младежи с дипломи за средно образование и по-високо образование (колеж, университет);
- Увеличаване на броя на професионално квалифицираните роми и намаляване на безработицата;
- Подобряване на жилищните условия;
- Подобряване на диалога и взаимодействието на местните общности и местните институции;
- Увеличаване на информираността сред ромите;
- По-добри условия за съхраняване на самобитната ромска култура;

VI. ПРИЛОЖЕНИЯ: ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ - ТАБЛИЦИ

Таблица 1

Таблица 1

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПЕРИОДА 2022-2024 Г. НА ОБЩИНА ДЪЛГПОПОЛ

Глава I:

Приоритетни области, цели и мерки от Общинския план за действие за периода 2022-2024 по Общински план за равенство, приобщаване и участие на ромите 2022-2024

ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

Оперативна цел: Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи, включително роми.

Цел 1. Повишаване на обхвата на децата и учениците в предучилищното и училищното образование и намаляване на дела на отпадналите и преждевременно напусналите училище

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2024 г.
1.1.	Повишаване на обхвата на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст по механизма за обхват.	Текущ От 2016 г. до настоящия момент Община Дългопол поема разходите за такси за ДГ	Пост оянен	Директори на училища, детска градина, Община	Общински Бюджет МОН, Проограми	Брой деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, обхванати трайно в образователната система	Общ брой на деца и ученици в образователните институции : 95% Деца в ДГ Деца в задължителна предучилищна възраст и ученици – 92 %	100% деца и ученици
1.2.	Осигуряване на приобщаваща среда за деца, които не владеят добре български език, в предучилищна възраст чрез осъществяването на допълнителни модули по	Текущ	2021 – 2023 г.	Директори на училища и детска градина ЦОИДУЕМ ОП НОИР	Средства по ОП; НОИР; Средства по национални програми; Проекти на ЦОИДУЕМ.	Брой деца от уязвими групи, които не владеят добре български език, включени в модули за	150 деца	450 деца

	български език, в т.ч. и разработване и прилагане на методики за овладяване на български език.			Община Дългопол		допълнително обучение		
1.3.	Осигуряване на допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху изучаването на български език за ученици, за които българският език не е майчин и които не владеят добре български език, в т.ч. разработване и прилагане на методики за преодоляване на обучителните затруднения, вкл. и за преодоляване на последиците от Covid кризата.	Текущ	2021-2023 г.	Директори на училища и детска градина ЦОИДУЕМ ОП НОИР Община Дългопол	Средства по национални програми, Проекти на МОН, АПСО, ЦОИДУЕМ; Средства по ОП НОИР.	Брой ученици от уязвими групи, включени в допълнително обучение	400 ученици	1200 ученици
1.4.	Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за прилагане на диференциран подход при обучението на учениците, които имат пропуски или срещат затруднения при овладяването на учебното	Текущ	2021 - 2023 г.	МОН ЦОИДУЕМ	Средства по ОП НОИР	Брой педагогически специалисти, преминали обучение за прилагане на Инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск	Неприложимо	Педагогически специалисти

	съдържание чрез използване на Инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система и за диференциран подход при определяне на потребностите им от предоставяне на индивидуална подкрепа.					от преждевременно напускане на образователната система		
1.5.	Реализиране на интегрирани дейности за образователна интеграция на деца и ученици от етническите общности в уязвимо положение чрез осигуряване на ефективен процес на обхват, включване и реинтеграция в образователната система.	Текущ	2021 – 2023	МОН, ЦОИДУЕМ	Проекти на ЦОИДУЕМ	1. Брой дейности за връщане на отпадналите ученици в училище и подобряване на образователните им резултати; 2. Брой обхванати деца в детски градини, в които се изпълняват мерки за по-пълно обхващане и задържане на деца между 3- и 6/7-	1. Брой дейности за връщане на отпадналите ученици в училище и подобряване на образователните им резултати – 2 2. Брой обхванати деца в детски градини, в които се изпълняват мерки за по-пълно	1. Брой дейности за връщане на отпадналите ученици в училище и подобряване на образователните им резултати – 4 2. Брой обхванати деца в детски градини, в които се изпълняват мерки за по-пълно

					<p>годишна възраст от етническите общности в образователната система;</p> <p>3. Брой педагогически специалисти, включени в изпълнение на дейности за ефективна реинтеграция на деца и ученици, върнати в образователната система;</p> <p>4. Брой ученици от етническите общности с подобрени образователни резултати;</p>	<p>обхващане и задържане на деца между 3- и 6/7-годишна възраст от етническите общности в образователната система -50</p> <p>3. Брой педагогически специалисти, включени в изпълнение на дейности за ефективна реинтеграция на деца и ученици, върнати в образователната система -10</p> <p>4. Брой ученици от етническите общности с подобрени образователни резултати ;</p>	<p>обхващане и задържане на деца между 3- и 6/7-годишна възраст от етническите общности в образователната система - 150</p> <p>3. Брой педагогически специалисти, включени в изпълнение на дейности за ефективна реинтеграция на деца и ученици, върнати в образователната система -30</p> <p>4. Брой ученици от етническите общности с подобрени образователни резултати ;</p>
--	--	--	--	--	---	---	---

						<p>5. Брой деца и ученици, реинтегрирани в образователната система;</p> <p>6. Брой ученици от етническите общности в социално уязвимо положение, подкрепени за продължаване на образованието им в гимназиален етап;</p> <p>7. Брой ученици от гимназиална степен, включени в дейности за информиране, мотивиране и подготовка за продължаване на образованието си</p>	<p>5. Брой деца и ученици, реинтегрирани в образователната система ;</p> <p>6. Брой ученици от етническите общности в социално уязвимо положение, подкрепени за продължаване на образованието им в гимназиален етап - 50</p> <p>7. Брой ученици от гимназиална степен, включени в дейности за информиране, мотивиране и подготовка за</p>	<p>5. Брой деца и ученици, реинтегрирани в образователната система ;</p> <p>6. Брой ученици от етническите общности в социално уязвимо положение, подкрепени за продължаване на образованието им в гимназиален етап - 150</p> <p>7. Брой ученици от гимназиална степен, включени в дейности за информиране, мотивиране и подготовка за продължаване</p>
--	--	--	--	--	--	---	---	---

						<p>във висши училища;</p> <p>8. Брой ученици в гимназиален етап на обучение, кандидатствали във ВУ;</p> <p>9. Брой ученици, кандидатствали и приети във ВУ.</p>	<p>продължаване на образованието си във висши училища - 20</p> <p>8. Брой ученици в гимназиален етап на обучение, кандидатствали във ВУ -20</p> <p>9. Брой ученици, кандидатствали и приети във ВУ – 15.</p>	<p>на образованието си във висши училища - 60</p> <p>8. Брой ученици в гимназиален етап на обучение, кандидатствали във ВУ -40;</p> <p>9. Брой ученици, кандидатствали и приети във ВУ – 45.</p>
1.6.	<p>Реализиране на добри практики, свързани с повишаване качеството на образователния процес за деца и ученици от уязвими групи, включително роми, в това число за работа с родители, включително за преодоляване на Covid кризата.</p>	Текущ	2021-2023г	МОН ЦОИДУЕМ	Проекти на ЦОИДУЕМ;	Брой реализирани мерки, инициативи, добри практики	Предстоят	Мерки, инициативи, добри практики

1.7.	Осигуряване на целеви средства за осъществяване на допълнителна работа за деца и ученици от уязвими групи, включително роми, в това число и за назначаване на образователни медиатори и социални работници.	Текущ	2021-2023 г.	МОН	<p>Финансиран е със средства от държавния бюджет по НП „Подпомага не на общини за реализиране на дейности за образовател на десегрегация “</p> <p>Средства от бюджета на МОН Средства от ОП НОИР</p>	Размер на предоставените средства на образователни институции, за които е осигурено финансиране.	Предстоят	Мерки, инициативи, добри практики
1.8.	Провеждане на обучения за образователни медиатори и/или социални работници.	Текущ	2021-2023	МОН ЦОИДУЕМ		Брой обучени образователни медиатори и/или социални работници	Обучени образователни медиатори и/или социални работници	3 обучени образователни медиатори и/или социални работници
1.9.	Осъществяване на психологическа и социална подкрепа на	Текущ	2021-2023	МОН ЦОИДУЕМ	От бюджета на МОН	Брой назначени образователни медиатори и/или	3 назначени образователни медиатори	9 назначени образователни медиатори

	деца и ученици от уязвими групи, включително роми чрез назначаване на образователни медиатори и социални работници.				Средства по ОП НОИР	социални работници в системата на предучилищното и училищното образование	и/или социални работници	и/или социални работници
1.10	Превенция на отпадането на ученици от уязвими семейства от 7 до 10 клас чрез целево подпомагане и менторство	Предстои	2022-2024	Община, Училища ДСП, ДАЗД, образователни медиатори	ДСП Национални Програми Проекти	Брой подпомогнати ученици от уязвими семейства чрез осигуряване на учебници (8-10 клас) и консултации за кариерно ориентиране и менторство, които преминават в следващ клас Брой пътуващи ученици от уязвими семейства подпомогнати с безплатен транспорт, които преминават успешно в следващ клас	15 15	45 45

						Брой отпаднали ученици:	53 (за последните 2 години)	максимум 10 за 2022-2024
Цел 2. Повишаване компетентностите на педагогическите специалисти и на непедагогическия персонал за работа в мултикултурна среда и за преодоляване на стереотипи и дискриминационни нагласи								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2024 г.
2.1.	Преодоляване на дискриминационните нагласи чрез провеждане на различни инициативи (екскурзии, отбелязване на дати от празничния календар, информационни кампании и други дейности).	Текущ	2021 - 2023 г.	МОН, Директори образователни институции ЦОИДУЕМ, община Дългопол	Проекти на ЦОИДУЕМ	Брой проведени инициативи	Поради пандемията няма текуща стойност	3 проведени инициативи
2.2.	Реализиране на форми на взаимодействие между децата и учениците от различен етнически произход за утвърждаването на межкултурните ценности и многообразието в образователната среда с	Текущ	2021 - 2023 г.	Директори образователни институции ЦОИДУЕМ	Проекти на ЦОИДУЕМ	1. Брой разработени и въведени програми за образователна дейност в детските градини и в училищата, съобразени с културите на	1. Брой разработени и въведени програми за образователна дейност в детските градини и в училищата, съобразени с	1. Брой разработени и въведени програми за образователна дейност в детските градини и в училищата, съобразени с

	<p>цел изграждане и възпитаване у подрастващите на социокултурен модел на поведение, основан на поведенчески модели за хуманизъм и толерантност.</p>					<p>различните етнически общности;</p> <p>2. Брой деца и ученици от мнозинството и от етническите общности, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи;</p> <p>3. Брой учители, директори и други педагогически специалисти, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи;</p>	<p>културите на различните етнически общности – 3</p> <p>2. Брой деца и ученици от мнозинството и от етническите общности, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи - 300</p> <p>3. Брой учители, директори и други педагогически специалисти, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и</p>	<p>културите на различните етнически общности –9;</p> <p>2. Брой деца и ученици от мнозинството и от етническите общности, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи – общо - 600</p> <p>3. Брой учители, директори и други педагогически специалисти, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи;</p>
--	--	--	--	--	--	---	--	---

						<p>4. Брой проведени занимания по интереси, насочени към усвояване на знания с елементи на гражданско образование;</p> <p>5. Брой въведени форми за интеркултурно образование в държавните и общинските детски градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие.</p>	<p>дискриминационни нагласи - 30</p> <p>4. Брой проведени занимания по интереси, насочени към усвояване на знания с елементи на гражданско образование - 10</p> <p>5. Брой въведени форми за интеркултурно образование в държавните и общинските детски градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие - 10</p>	<p>ни нагласи - 90</p> <p>4. Брой проведени занимания по интереси, насочени към усвояване на знания с елементи на гражданско образование – 30</p> <p>5. Брой въведени форми за интеркултурно образование в държавните и общинските детски градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие - 30</p>
2.3.	Изработване на обучителен антидискриминационен модул за младежки	Текущ	2021-2023	ЦОИДУЕМ	Средства по финансов механизъм	Изработен модул	Неприложимо	Неприложимо

	работници и образователни медиатори и технология за превенция и сигнализиране за слово на омразата и прояви на антиромски настроения в социалните мрежи по проект „Социално и образователно включване“.							
Цел 3. Изготвяне и прилагане на образователни инструментариуми за преодоляване на обучителните затруднения и методики за усвояване на български език от деца и ученици, чийто майчин език е различен от българския								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2024 г.
3.1.	Изработване на специализирани методики за обучение по български език за деца с друг майчин език, които не владеят добре български език за всички възрастови групи (3-6 г.) и за разновъзрастови групи.	Текущ	2021-2023	МОН	ОП НОИР	Изработени методики	Неприложимо	Неприложимо
3.2.	Изработване на Инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от	Текущ	2021 - 2023	МОН	Средства по ОП НОИР	Изработен инструментариум	-	Неприложимо

	преждевременно напускане на образователната система и за диференциран подход при определяне на потребностите им от предоставяне на индивидуална подкрепа.							
Цел 4. Насърчаване на образователните институции за формиране на подкрепяща образователна среда, междуучилищни дейности, създаване на партньорство с местните общности и гражданския сектор, допълнителна работа с учениците и с родителите, насърчаване участието на родителите в образователния процес в мултикултурна среда								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2024 г.
4.1.	Подпомагане на общините за реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация.	Предстои	2021 - 2023 г..	МОН, ЦОИДУЕМ ОП НОИР		1. Брой подпомогнати общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация; 2. Брой деца и ученици, за които е осигурен безплатен транспорт в рамките на населеното им място;	1. Брой подпомогнати общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация 2. Брой деца и ученици, за които е осигурен безплатен транспорт в рамките на населеното им	1. Брой подпомогнати общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация 2. Брой деца и ученици, за които е осигурен безплатен транспорт в рамките на населеното им

						<p>населеното им място – 100;</p> <p>3. Брой деца в задължително предучилищно образование и ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация, и за които са осигурени учебни пособия и материали;</p> <p>4. Брой мотивационни дейности, свързани с десегрегационните процеси и трайното приобщаване на децата и учениците в образователната система;</p>	<p>3. Брой деца в задължително предучилищно образование и ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация и за които са осигурени учебни пособия и материали – 250</p> <p>4. Брой мотивационни дейности, свързани с десегрегационните процеси и трайното приобщаване на децата и учениците в</p>	<p>място - съобразно броя на деца и ученици</p> <p>3. Брой деца в задължително предучилищно образование и ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация и за които са осигурени учебни пособия и материали – съобразно броя на деца и ученици</p> <p>4. Брой мотивационни дейности, свързани с десегрегационните процеси и трайното приобщаване на децата и учениците в</p>
--	--	--	--	--	--	---	--	---

						образователната система – 2	образователната система - съобразно броя на деца и ученици
					5.Брой родители, включени по проекта и участвали в проектните дейности с цел повишаване на мотивацията им да записват децата на детска градина и училище;	5. Брой родители, включени по проекта и участвали в проектните дейности с цел повишаване на мотивацията им да записват децата на детска градина и училище – 70	5.Брой родители, включени по проекта и участвали в проектните дейности с цел повишаване на мотивацията им да записват децата на детска градина и училище - съобразно броя на деца и ученици
					6.Брой образователни медиатори и друг непедагогически персонал, включен в дейностите.	6.Брой образователни медиатори и друг непедагогически персонал, включен в дейностите - 3	6. Брой образователни медиатори и друг непедагогически персонал, включен в дейностите - 9

Цел 5. Провеждане на информационни кампании за лица от уязвими групи, включително за завършване на средно, професионално, колежанско и висше образование, особено за профили, специалности и професии, които дават перспектива за реализиране на пазара на труда

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2024 г.
5.1.	Провеждане на информационни кампании и на дейности за ограмотяване и обучение на неграмотни и слабограмотни лица от уязвими групи, които нямат завършен начален етап или завършен клас от прогимназиалния етап.	Текущ	2021 - 2024 г.	МОН ИА ОП НОИР	Средства по ОП НОИР	Брой лица над 16-годишна възраст участници в информационни кампании за ограмотяване и обучение	50	150
5.2.	Провеждане на мотивационни кампании и консултации за кариерно ориентиране и възможности за образование в колежи и университети + Информационни кампании за съществуващи възможности за стипендии за роми-		2022-2024	Община Училища Образователни медиатори	Общински бюджет Национални и Европейски програми Проекти за подкрепа на студенти	Брой кампании Брой записали се в колеж или университет	3 10	9 30

	студенти (по различни програми)							
5.3.	Мотивационни дейности, включващи консултации и менторство за ученици в гимназиална степен, застрашени от отпадане, за ползите от образованието за самореализацията на всеки човек		2022-2024	Община Училища Образователни медиатори НПО	Национални програми Проекти Община	Брой ученици от 7-10 клас продължили в следващ клас Брой завършили 10 клас, продължили във втора степен на средно образование Брой завършили средно образование (12 клас)	100 100 100	300 300 300
Цел 6. Системно взаимодействие с родителите за осъзнаване и осъществяване на техните отговорности за възпитанието, развитието, образованието и отглеждането на децата, както и за сътрудничество с детската градина/училището. Съвместна работа с образователни медиатори и други специалисти с отношение и влияние върху образователните постижения на децата и учениците								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022- 2024 г.

6.1.	Осъществяване на дейности за повишаване на осведомеността на родителите от уязвими групи относно ползите от образованието.	Текущ	2020-2023	МОН РУО	Средства от държавния бюджет	Брой информационни кампании за ролята на образованието на децата и учениците сред родителите и общността	1 информационни кампании	3 информационни кампании
6.2.	Осъществяване на дейности за приобщаване на родители от уязвими групи към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца.	Текущ	2020-2023	МОН РУО	Средства от държавния бюджет	Брой дейности за приобщаване на родители към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца	2 дейности за приобщаване на родители към училищния живот	6 дейности за приобщаване на родители към училищния живот
Цел 7. Прилагане на политики за толерантност и уважение към културните различия и ефективно межкултурно взаимодействие, за преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и културна идентичност								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2024 г.

7.1.	Обучения на обучители – преподаватели от педагогическите факултети, педагогически специалисти от системата на предучилищното и училищното образование, младежки работници и образователни медиатори – роми, за придобиване на компетентности за справяне с дискриминационни прояви, с тормоза, насилието и социалното изключване по проект „Социално и образователно включване“.	Текущ	2021 - 2023 г.	ЦОИДУЕМ	ЦОИДУЕМ и СУ „Св. Кл. Охридски“	- Обучени обучители за университетски преподаватели; - Обучени младежки работници, които да станат обучители на младежки работници; - Обучени ромски образователни медиатори, които да станат обучители на ромски образователни медиатори.	1.Обучени обучители за университетски преподаватели – 0; 2.Обучени младежки работници, които да станат обучители на младежки работници – 0; 3.Обучени ромски образователни медиатори, които да станат обучители на ромски образователни медиатори – 0	1.Обучени обучители за университетски преподаватели - 1; 2. Обучени младежки работници, които да станат обучители на младежки работници -2 3.Обучени ромски образователни медиатори, които да станат обучители на ромски образователни медиатори -2
------	--	-------	----------------	---------	---------------------------------	--	---	---

Цел 8. Подкрепа на образователни практики, иновативни идеи и дейности, насочени към трайно приобщаване и образователна интеграция, включително за повишаване на дигиталните умения

Мерки	Статус	Срок	Отговор на институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2022-2024 г.
-------	--------	------	-----------------------	---	------------	-----------------	---

8.1.	Обучение на ученици, вкл. от уязвими групи, за придобиване на умения за обучение от разстояние в електронна среда.	Текущ	2021-2023	МОН	ОП НОИР	Брой ученици, които изпитват затруднения при преминаване към обучение от разстояние в електронна среда, в това число на учениците от първи клас, които трябва да осъществят прехода от предучилищно към училищно образование в електронна среда.	Неприложимо	150 ученици
8.2.	Обучение на педагогически специалисти за усъвършенстване на уменията им за преподаване/провеждане на занимания от разстояние в електронна среда.	Текущ	2021-2023	МОН	ОП НОИР	Брой педагогически специалисти, които ще участват в обучения за подобряване на уменията им за работа с електронни образователни платформи и усъвършенстване на уменията им за преподаване от	Неприложимо	30 педагогически специалисти

						разстояние в електронна среда.		
8.3.	Обучение на образователни медиатори и родители за придобиване на умения за работа в електронна среда (в т.ч. образователни платформи, търсене на електронно съдържание и др.).	Текущ	2021-2023	МОН	ОП НОИР	Брой родители и образователни медиатори, които ще участват в обученията за придобиване на умения за работа в електронна среда	Неприложимо	150 родители и образователни медиатори
8.4.	Осъществяване на допълнително синхронно обучение от разстояние в електронна среда за ученици от I-ви до XII-ти, в това число от уязвими групи.	Текущ	2021-2023	МОН	ОП НОИР	Брой ученици от I-ви до XII-ти клас за периода, в който те не посещават дневна присъствена форма на обучение или не се обучават във форма на синхронно обучение от разстояние в електронна среда за повече от 10 учебни дни по уважителни причини (включително	Неприложимо	450 ученици

						поставени под карантина и тези, които поради липса на технически условия са се обучавали несинхронно).		
Цел 9. Разширяване на възможностите за учене през целия живот, включително чрез неформално и информално образование; включване във форми за образование и обучение на лица, които не са завършили средно образование; популяризиране на ученето сред всички слоеве на населението за участие във форми на учене през целия живот								
Мерки		Статус	Срок	Отговор на институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
9.1.	Ограмотяване на възрастни	Предстоящ	2022-2024	МОН	ОП НОИР	В процес на договаряне	Неприложимо	Неприложимо

ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

Оперативна цел: Равнопоставеност на достъпа до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност

Цел 1: Подобряване на майчиното и детското здравеопазване в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност								
	Мерки	Статус на мярката	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.

					разходи, друго – млн. евро)			
1.1.1	Осъществяване на акушеро-гинекологични прегледи с мобилни кабинети в населени места с компактно ромско население.	Предстои	2021 – 2023 г.	МЗ, РЗИ, здравни медиатори, общини	ОП РЧР и делегираните бюджети/ Проектно финансиране	Брой осъществени акушеро-гинекологични прегледи с мобилни кабинети в населени места с компактно ромско население.	Неприложимо	150 бр. бременни
1.2	Повишаване на обхвата на деца без лични лекари открити от здравните медиатори.	Предстои	2021 – 2023 г.	Общини, Здравни медиатори	ОП РЧР/Проектно финансиране	Брой регистрирани деца, без лични лекари	Неприложимо	40 деца
1.3.	Провеждане на имунизации с мобилни екипи в населени места без лични лекари.	-	-	МЗ, РЗИ	-	Брой обхванати с имунизации деца от мобилни екипи спрямо общия брой на необходимите .	-	-
1.4	Провеждане на профилактични прегледи на деца с мобилни педиатрични кабинети	Предстои	2021 – 2023 г.	МЗ, РЗИ, здравни медиатори, общини	Средства от държавния бюджет/ проектно финансиране	Брой проведени профилактични прегледи на деца с мобилни педиатрични кабинети	Неприложимо	40 деца
1.5	Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния	Текущ	2021 – 2023 г	РЗИ Здравни медиатори общини	Средства от държавния бюджет/ проектно финансиране	Брой проведени кампании за разясняване на необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по	Неприложимо	3 бр. кампании

	имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.					Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.		
1.6	Провеждане на скринингови изследвания с мобилен мамограф за превенция на рака на млечната жлеза.	Предстои	2021 – 2023 г	МЗ, РЗИ,	- Средства от държавния бюджет/ проектно финансиране	Брой проведени мамографски прегледи с мобилен мамограф за превенция на рака на млечната жлеза.	Неприложимо	150 бр. жени
1.7.	Анализ на дейностите за здравно неосигурени бременни и родилки	- Предстои	2021 – 2023 г	МЗ НЦОЗА	- Средства от държавния бюджет/ проектно финансиране	Изготвен анализ на дейностите за здравно неосигурени бременни и родилки	Неприложимо	2 анализа

Цел 2: Подобряване на достъпа до качествено обществено здравеопазване на лица, намиращи се в ситуация на бедност и социална уязвимост

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
2.1.	Дейности по превенция и контрол на ХИВ чрез услуги по анонимно и безплатно консултиране и изследване за ХИВ и сексуално предавани инфекции в КАБКИС и	Предстои	2021 – 2023 г	МЗ, РЗИ, НПО	- Средства от държавния бюджет/ проектно финансиране	Брой лица достигнати с услуги за превенция на ХИВ	Неприложимо	Неприложимо

	мобилни медицински кабинети.							
2.2.	Дейности по подобряване контрола на туберкулозата сред ромска общност чрез провеждане на скрининг за риска, придружаване и изследване за туберкулоза; подкрепа в процеса на лечение на болните от туберкулоза.	Предстои	2021 – 2023 г	МЗ, РЗИ, НПО	- Средства от държавния бюджет/ проектно финансиране	Брой лица обхванати със скрининг за риска от туберкулоза	Неприложимо	Неприложимо
2.3.	Осигуряване функционирането на мобилни медицински кабинети за нископрагови услуги	-	-	МЗ РЗИ	-	21 мобилни медицински кабинети	-	-
2.4	Провеждане на прегледи за социално значими заболявания с мобилни кабинети – флуорографи, ехографи и клинични лаборатории.	Предстои	2021 – 2023 г.	МЗ РЗИ ЛЗ Общини	- Средства от държавния бюджет/ проектно финансиране	Брой проведени прегледи за социално значими заболявания с мобилни кабинети – флуорографи, ехографи и клинични лаборатории	Неприложимо	450 бр. лица
2.5	Осъществяване на информационни кампании за предоставяне на нископрагови услуги с 21 мобилни кабинети	-	-	МЗ РЗИ	-	Брой проведени кампании за предоставяне на нископрагови услуги с 21 мобилни кабинета	-	-

2.6	Повишаване на годините живот в добро здраве и превенция от ранно инвалидиране	-	-	МЗ ЛЗ	-	Изготвен анализ за годините живот в добро здраве и превенция от ранно инвалидиране	-	-
2.7	Превенция на използването на алкохол и наркотични вещества сред ученици и младежи	Предстои	2021 – 2023 г.	Община Училища Здравни медиатори		Брой проведени кампании Брой проведени лекции със беседи	0 0	3 6 /по една в 6 училища/
2.8	Провеждане на кампании за вредите от ранните бракове и раждания за здравето на жените	Предстои	2021 – 2023 г.	Здравни медиатори Училища Община	Програми	Брой лекции с беседи	0	6 /по една в 6 училища/

Цел 3: Намаляване на стигмата и дискриминацията на хора от уязвими групи

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023г.
3.1	Осъществяване на информационни кампании и кампании за предоставяне на нископрагови и мобилни услуги за превенция за ХИВ/СПИН, СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза.	-	-	МЗ, РЗИ	-	Брой проведени кампании за предоставяне на нископрагови и мобилни услуги за превенция за ХИВ/СПИН, СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза.	-	-

3.1	Обучение на здравни медиатори за придобиване на необходимите знания и умения	текущ	2021 – 2023 г.	МЗ, РЗИ Община	Средства от държавния бюджет/ проектно финансиране	Брой обучени здравни медиатори	2 бр.	2 бр.
-----	--	-------	----------------	-------------------	---	--------------------------------	-------	-------

ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“

Оперативна цел: Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на ромите на пазара на труда и повишаване на дела на зетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване

Цел 1. Насърчаване на заетостта чрез мотивиране, професионално ориентиране и обучение на безработни лица								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г. ¹
1.1.	Мотивиране за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа	Предстои	2023	АЗ	ДБ	Брой лица мотивирани за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа	Неприложимо	150
1.2	Професионално ориентиране	Предстои	2023	АЗ	ДБ	Брой лица включени в професионално ориентиране	Неприложимо	150
1.3	Организиране на обучение за придобиване на професионална	Предстои	2023	АЗ	ДБ и ПРЧР 2021-2027 г.	Брой лица, включени в обучение за придобиване на професионална	Неприложимо	150

¹ При удължаване на епидемичната обстановка и ограничителните мерки, целевите стойности подлежат на промяна.

	квалификация и/или на ключова компетентност					квалификация и/или ключова компетентност		
Цел 2: Насърчаване на предприемачеството, стартиране и управление на собствен бизнес								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
2.1.	Насърчаване на заетостта чрез предприемачество	Частично се изпълнява	2023	АЗ	ДБ и ПРЧР 2021-2027 г.	Брой лица, възползвали се от възможностите за започване на самостоятелна стопанска дейност съгласно ЗНЗ и операции по ПРЧР 2021-2027 г.	-	10-
2.2.	Мотивирани и/или включени в обучение за стартиране и управление на собствен бизнес	Частично се изпълнява	2023	АЗ	ДБ и ПРЧР 2021-2027 г.	Брой лица мотивирани и/или включени в обучения за стартиране и управление на собствен бизнес, финансирани със средства от държавния бюджет (вкл. чл. 48 и чл. 49, ал. 3 от ЗНЗ) и от ПРЧР 2021-2027 г.	-	10
Цел 3: Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.

3.1	Подкрепа за провеждане на инициативи и кампании с ромски организации на местно и национално ниво	Изпълнява се	2023	АЗ	ДБ и ПРЧР 2021-2027 г.	Брой срещи на представители на ДБТ с ромски лидери и организации по места	Неприложимо	1
3.2.	Провеждане на кампании с ромски организации с цел запознаване с проектите и програмите на Агенцията за хора с увреждания, вкл. Самостоятелна стопанска дейност, Рехабилитация и интеграция и Национална програма за заетост на хората с увреждания по чл. 44, ал. 1 от ЗХУ (НПЗХУ)	Предстои	2023	АХУ	ДБ	Брой проведени кампании с ромски организации от АХУ	Неприложимо	1
Цел 4: Осигуряване на заетост чрез стимулиране на работодателите да наемат на работа лица от ромски произход, вкл. чрез субсидирана заетост								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
4.1.	Насърчаване на заетостта на безработни самоопределили се като	Частично се изпълнява	2023	АЗ	ДБ и ПРЧР 2021-2027 г.	Брой лица с осигурена субсидирана заетост	Неприложимо	150

	роми, чрез включване в програми и мерки по реда на ЗНЗ, в рамките на НПДЗ и ПРЧР 2021-2027							
4.2.	Осигуряване на заетост на първичния пазар на труда (извън мерки и програми)	Изпълнява се	2023	АЗ	ДБ	Брой лица с осигурена заетост на първичния пазар на труда	Неприложимо	150
Цел 5: Активиране на безработни в неравностойно положение на пазара на труда и икономически неактивни лица, чрез насърчаване на трудовото медиаторство и предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
5.1.	Активиране на икономически неактивни лица чрез трудово медиаторство	Изпълнява се	2023	АЗ	ДБ	Брой лица с осигурена заетост като трудови посредници от ромски произход	Неприложимо	1
5.2.	Активирани лица от дейността на трудовите посредници - ромски медиатори	Изпълнява се	2023	АЗ	ДБ	Брой активирани лица, регистрирани в бюрата по труда, вкл. от ромски произход в резултат от работата на трудовите посредници от ромски произход	Неприложимо	50
5.3.	Инициативи, насърчаващи активирането на	Изпълнява се	2023	АЗ	ДБ и ПРЧР 2021-2027 г.	Брой лица, започнали работа в резултат от	Неприложимо	50

	безработни и икономически неактивни лица					проведени трудови борси и дни на работодателя		
5.4	Подобряване достъпа до заетост и обучение на уязвими групи чрез предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане	Изпълнява се	2023	МТСП, АЗ, АСП	ОП РЧР 2014-2020	Брой лица, на които са предоставени интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане, от тях включени в: - заетост; - обучение.	Неприложимо	50 лица средно месечно получили интегрирани услуги; 50 лица средномесечно включени в заетост или обучение ²
Цел 6: Подкрепа на заетостта в дейности, свързани с опазване на околната среда								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
6.1.	Обучение и насърчаване на заетостта в дейности по опазване на околната среда	Частично се изпълнява	2030	МТСП АЗ	ДБ и ПРЧР 2021-2027 г.	Брой лица вкл. в обученията и заетост по ПРЧР 2021-2027, вкл. с осигурена заетост по ЗНЗ за насърчаване на заетостта на „зелени работни места“	-	Ще бъде подадена след одобрението на ПРЧР 2021-2027

² Посочените индикатори включват лица от уязвимите групи на пазара на труда, включително самоопределилите се роми

ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИШНИ УСЛОВИЯ“

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги

Цел 1: Изграждане на интегрирана географска информационна система и въвеждане на орторектифицирани изображения заснети с дрон								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1.1.	Мониторинг на динамиката на развитието на маргинализираните територии	Предстои	2022-2024	МРРБ общини	ДБ	Брой осъществени пространствени анализи и свързани с тях дейности	Неприложимо	1
1.2.	Мониторинг на изпълнението на програмни документи, оказващи влияние на маргинализираните територии	Предстои	2022-2024	МРРБ общини	- ДБ	Брой лица облагодетелствани от предприетите мерки	Неприложимо	1
Цел 2: Създаване на кадастрална карта и кадастрални регистри на територии, включващи зони с компактно ромско население								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.

2.1.	Изработване на кадастрална карта и кадастрални регистри (КККР) на територии, включващи зони с компактно ромско население за XX бр. населени места	Изпълнява се		МРРБ, АГКК, община	Държавен бюджет	Брой населени места с одобрени КККР на територии, включващи зони с компактно ромско население	Неприложимо	3
2.2	Решаване проблемите със собственост върху земята и незаконното строителство - Актуализация/изработване на общи и подробни устройствени планове на съществуващите терени.	Изпълнява се	2022-2024	Община Дългопол	В рамките държавния и общинския бюджет	Брой узаконени ромски жилища	Неприложимо	150

Цел 3 : Изграждане/реновиране на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023г.
3.1.	Развитие на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи	Текущ	2022-2024	Община	Финансов механизъм на ЕИП	Брой на лицата, които използват нова или реновирана инфраструктура за интегрирани здравно-социални и социални	Неприложимо	Неприложимо

						услуги в общността/годишно		
3.2	Реконструкция на улици без асфалтова настилка в ромските квартали и изграждане на канализация, там където липсва	Предстои	2022-2024	Община	Общински бюджет Държавен бюджет Програми	Брой реконструирани улици Брой изградени ВиК системи	Неприложимо	5
3.3	Изграждане на детски площадки в отдалечени/сегрегирани ромски квартали, в които липсва безопасно място за игра и отдих на децата	Предстои	2022-2024	Община	Общински бюджет Държавен бюджет Програми/ проекти	Брой изградени детски площадки	Неприложимо	3
3.4	Почистване на нерегламентирани сметища в кварталите	Предстои	2022-2024	Община Местна Активна група - представител и на ромската общност	Общински бюджет Проекти	Брой премахнати нерегламентирани сметища	Неприложимо	2
3.5	В населените места, в които гробищните паркове са запълнени, да бъдат разширени или да се отредят нови парцели, както и да се подобри достъпа до тях	Предстои	2022-2024	Община Местна Активна Група	Общински бюджет, Проекти	Брой изградени нови гробищни паркове Брой разширени гробищни паркове Брой подобрен достъп до гробищен парк (полагане на настилка на пътя)	Неприложимо	1 1 1
Цел 4 : Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.								

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
4.1.	Подкрепа при развитието на образователна, културна, спортна инфраструктура и насърчаване на публично-частното партньорство	Текущ	2022-2024	МРРБ	Държавен бюджет ФМ на ЕИП	Брой на лицата, които използват нова или реновирана инфраструктура в сферата на образованието, културата и спорта	Неприложимо	неприложимо

ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на “език на омразата”.

Цел 1: Повишаване гаранциите за ефективна защита на правата на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност За 2019 г.	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1.1	Проведени кампании за повишаване на осведомеността относно домашното насилие и насилието,	Текущ	2023г.	МКБППМН, ЦОП, училища	Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021	Брой ученици, студенти, преподаватели, участвали в кампании за повишаване на осведомеността относно	0	3 кампании

	основано на полов признак					домашното насилие и насилието, основано на полов признак (вкл. представители на уязвимите групи в т.ч роми)		
1.2	Разширени услуги за първична правна помощ за уязвимите групи	Предстои	2022-2024	МП	Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021	Брой адвокати, обучени по методологията JUSTROM (СЕ и ГД “Правосъдие” на ЕК)(Разпределени по пол)	-	2 бр.
1.3	Повишаване на ефективността на системата за социално подпомагане чрез повишаване на квалификацията на социалните работници, включително и за работа в мултиетническа среда	Изпълнява се	2021	АСП	Проект Интегрирани обучения за администрацията на пазара на труда и в социалната сфера“ ОПРЧР	Брой проведени обучения; Брой обучени социални работници	-	Едно проведено обучение и 2 обучени социални работници
Цел 2: Ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите за постигане на равенство, достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
2.1	Мерки за справяне с многобройните	-	-	МП	Програма “Правосъдие”	Годишен брой на жертвите на домашно	0	-

	неблагоприятни условия, пред които са изправени ромските жени и ромските деца				на НФМ 2014-2021;	насилие или насилие, основано на полов признак, получили правна помощ (разпределени по пол, представители на уязвими групи в т.ч. роми, възрастова група)		
2.2	Актуализирана национална рамка за ефективно изпълнение на решенията на ЕСПЧ	-	-	МП	Програма "Правосъдие" на НФМ 2014-2021	Разработен план за действие за изпълнение на решенията относно ромските евикции	Не	Да
2.1.	Въвеждане на пилотен проект за "гореща линия за първична правна помощ" и регионални центрове за консултиране	-	-	МП	-	Брой консултирани лица от уязвими групи	Неприложимо	50
2.2.	Дейности по предотвратяването и противодействието на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните			ЦКБППМН МКБПП, ЦОП, РУ- ДПС	Държавен бюджет	Брой работни срещи събития за предотвратяване и противодействие на противообществените прояви	15	Проведени 40 работни срещи, Организиран и 2 конкурса годишно
Цел 3: Преодоляване на културните бариери в общуването и всякакви форми на дискриминационни нагласи								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.

3.1.	„Обучение на полицейските служители по правата на човека и проблемите на малцинствата в рамките на професионалното обучение по месторабота”	Текущ	2021-2030	МВР	Държавен бюджет	Брой обучени полицейски служители по правата на човека и проблемите на малцинствата в рамките на професионалното обучение по месторабота	Неприложимо	10
3.2.	Изпълнение на проект „Подобряване на координацията и диалога между полицията и ромското общество“	Предстои	Края на 2022	МВР	Норвежки финансов механизъм 2014-2021 г.	Брой обучени полицейски служители; Брой изградени и оборудвани приемни в райони с компактно ромско население; Брой проведени информационни кампании за повишаване на осведомеността относно радикализацията, насилствения екстремизъм и реч на омразата; Брой организирани съвместни местни форуми с деца и техните родители за преодоляване на антиромските стереотипи и дискриминация	Неприложимо Неприложимо Неприложимо Неприложимо	10 4 1 2

Цел 4: Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
4.1	Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт	Текущ	2030	ММС	Общински бюджет, Проекти -	Брой проекти Брой на участници	0	5 бр. проекти 1500 участника
Цел 5: Формиране на култура за равнопоставеност на ромските жени. Насърчаване на тяхното пълноценно индивидуално, социално и икономическо участие в обществения живот								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
5.1	Провеждане на семинари/кръгли маси по въпросите за равнопоставеността на ромските жени в българското общество	Текущ	2030 г.	СНССЕИВ	Програми и проекти По проект към ГД „Правосъдие“ на ЕК, изграждане на „Национална ромска платформа“	Брой проведени семинари Брой участници	Неприложимо Неприложимо	5 40
Цел 6: : Предприемане на целенасочени мерки и иновативни интегрирани услуги за повишаване на родителския капацитет в подкрепа на уязвимите семейства, подобряване на родителската грижа и за защита правата на децата								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с

					бюджетни разходи, друго – млн. евро)			натрупване 2021-2023 г.
6.1	Прилагане на Координационния механизъм за рефериране и обгрижване на случаи на непридружени български деца и деца-жертви на трафик, завръщащи се от чужбина“.	Изпълнява се	2021	ДАЗД, Д „СП” - О „ЗД”, ГПУ	Държавен бюджет	Брой реферирани случаи за година	0	При необходимост
6.2	Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно правата на детето, регламентирани в Конвенцията на ООН за правата на детето и Закона за закрила на детето и за съществуващите социални услуги за подкрепа в общността	Изпълнява се	2021	ДАЗД/ Доставчици на социални услуги	Бюджет на ДАЗД	Брой проведени беседи с представители на ромската общност, вкл. деца	X	4
6.3	Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно съществуващи механизми за	Изпълнява се	2021	Доставчици на социални услуги	Държавен бюджет	Брой информационни кампании	0	1

	информирани и превенция на насилието сред и срещу деца.							
6.4	Промотиране на НТЛД 116 111. Информирани и консултиране на семейства	Изпълнява се	2021	ДАЗД	Бюджет на ДАЗД	Брой консултации, брой промотиране	-	При необходимост
6.5	Мониторинг и контрол по спазване правата на детето в образователни институции, лечебни заведения, специализирани институции за деца и социални услуги, с цел недопускане на дискриминация и гарантиране правата на децата	Изпълнява се	2030	ДАЗД, институции за деца и социални услуги	Бюджет на ДАЗД	Брой извършени проверки в образователни институции, лечебни заведения и социални услуги	-	При необходимост

Цел 7: Увеличаване на усилията в борбата с трафика на хора чрез ефективно прилагане на заложеното в документите на ООН, Съвета на Европа и ЕС, и използване на съществуващите в ЕС инструменти

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
7.1	Привличане на представители на ромска общност чрез реализиране на	Предстои	2021-2030	НКБТХ, МКБТХ Общини, НПО	От бюджет на НКБТХ, средства по	Брой проведени превенционни дейности с фокус уязвими лица от ромска общност	Неприложимо Неприложимо	При необходимост При необходимост

	дейности по превенция на трафика на хора, включително провеждане на обучения за идентификация и насочване на жертви на трафик на хора.				програми и проекти	Брой проведени обучения, свързани с ранна идентификация и насочване на жертви на трафик на хора.		
7.2	Ефективно прилагане на Национален механизъм за насочване и подпомагане на жертви на трафик на хора (НМН), независимо от тяхната етническа принадлежност, националност, религия, полови и възрастови характеристики.	Предстои	2021-2030	НКБТХ, МКБТХ, Общини, НПО	От бюджет на НКБТХ, средства по програми и проекти	Брой подпомогнати жертви на трафик на хора в услугите към НКБТХ; брой координирани сигнали от администрацията на НКБТХ.	Неприложимо	При необходимост

ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА“

Оперативна цел: Подобряване на условията за равнопоставен достъп на ромската общност до обществения културен живот, съхранение и популяризиране на ромската традиционна култура, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предразсъдъци към ромите в медиите с оглед на изграждане на позитивен образ на общността.

Цел: Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромската общност, насърчаване на творческото развитие на представители на общността, стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот и насърчаване на межкултурния диалог

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1.	Подкрепа на творчески проекти в областта на музейното дело и изобразителните изкуства, насочени към представяне и популяризиране на традиционната култура на ромите; проекти с участие на представители на ромската общност, насърчаващи межкултурния диалог.	Текущ	2021 – 2023	МК	В рамките на бюджета на МК	Брой проекти в областта на музейното дело и изобразителните изкуства, насочени към представяне и популяризиране на традиционната култура на ромите.	0	2
2.	Подкрепа на творчески проекти за изява в областта на визуалните изкуства, насочени към представители на ромската общност.	Текущ	2021 – 2023	МК	В рамките на бюджета на МК	Брой проекти за изява в областта на изобразителните изкуства, насочени към представители на ромската общност.	0	2
3.	Подкрепа на творчески проекти в областта на сценичните изкуства	Текущ	2021 – 2023	МК	В рамките на бюджета на МК	Брой проекти в областта на сценичните изкуства за създаване и разпространение на	0	4

	(професионални и любителски) за създаване и разпространение на културен продукт, насочени към ромската общност, с участие на представители на ромската общност					културен продукт, насочени към ромската общност.		
4.	Разработване и реализиране на програми за културна и социална интеграция на общинско ниво като част от областните и общински програми за развитие.	Предстои	2022 – 2023	Община Дългопол Читалища и училища в общината	Средства от проекти, средства в рамките на Общинския бюджет	Разработена програма за културна и социална интеграция	0	1
5.	Организиране и провеждане на празници извън рамките на кварталите с ромско население – участие в празника на общината	Текущ	2021 – 2023	Община Дългопол Читалища и училища в общината	в рамките на общинския бюджет	Брой участия в културни мероприятия	0	1

Таблица 1

